

Stockholm den 30 juni 2021

R-2021/0707

Till Infrastrukturdepartementet

I2021/01054

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 29 mars 2021 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång.

Sammanfattning

I den remitterade promemorian föreslås regler av verkställande karaktär för att införa de kompletterande bestämmelser som behövs i svensk rätt när EU-förordningen om en gemensam digital ingång träder i kraft.

Advokatsamfundet har i huvudsak ingen erinran mot förslagen i promemorian. Advokatsamfundet måste dock framhålla sin i lag särskilt reglerade ställning och sitt oberoende i förhållande till statsmakterna. Advokatsamfundet ifrågasätter därför regleringen i det avseende den innebär att samfundet åläggs en laglig skyldighet att lämna viss information till en nationell samordnare och att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) – genom tillhandahållande av en förteckning – ska kunna peka ut vilka specifika ansvarsområden Advokatsamfundet har när det gäller den information, de förfaranden samt de problemlösningstjänster som omfattas av EU-förordningen.¹

¹ Advokatsamfundet hänvisar här även till sitt yttrande den 28 augusti 2014 över betänkandet Yrkeskvalifikationsdirektivet – ett samlat genomförande (SOU 2014:19), i vilket motsvarande synpunkter lämnats beträffande införandet av regler om administrativt samarbete och informationslämning mellan Advokatsamfundet och olika myndigheter.

Synpunkter

Advokatsamfundets roll som behörig myndighet m.m.

I promemorians förslag till förordning anges, i enlighet med den normgivningskompetens som delegeras i 2 § andra stycket lagförslaget, Sveriges advokatsamfund som "behörig myndighet" (jfr EU-förordningen artikel 3.4). Enligt vad som anges i promemorian är det viktigt att det finns en tydlighet inte bara när det gäller vilka myndigheter och andra organ som är behöriga myndigheter utan även beträffande deras respektive ansvarsområden, inte minst för att de ska kunna planera sin verksamhet. I promemorian sägs också att de behöriga myndigheternas specifika ansvarsområden enligt EU-förordningen bör klargöras och att ansvaret för att föra och på ett lämpligt sätt tillgängliggöra en förteckning över behöriga myndigheters ansvarsområden ska vila på DIGG (3 § förordningsförslaget). DIGG ska således publicera en förteckning där omfattningen av Advokatsamfundets ansvar framgår.

Vidare framgår av promemorians förslag till lag (5 §) att en behörig myndighet ska lämna den information som behövs till en nationell samordnare för att denne ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU-förordningen samt att DIGG ska få meddela närmare föreskrifter om behöriga myndigheters skyldigheter att lämna information.

Advokatsamfundet är ett privaträttsligt organ – om än med flera viktiga myndighetsliknande funktioner – vars ställning är särskilt reglerat i lag och som är helt självständigt i förhållande till statsmakterna (regeringen, myndigheterna, andra statliga organ och inrättningar).

Advokatsamfundet har givetvis ingen erinran mot att samarbeta med, eller lämna viss information till, DIGG eller någon annan utpekad nationell samordnare i syfte att fullgöra vad som åligger samfundet enligt EU-förordningen. Mot bakgrund av samfundets oberoende ställning går det dock starkt att ifrågasätta lämpligheten i att sådana skyldigheter regleras på ett sätt som går utöver vad som direkt följer av EU-förordningen och att en myndighet dessutom, genom verkställighetsföreskrifter, ska kunna ålägga Advokatsamfundet att lämna viss information.

I promemorian anges inte heller något om verkningarna av om DIGG i en förteckning enligt 3 § förordningsförslaget skulle ange omfattningen av Advokatsamfundets, eller något annat organs, ansvar på ett sätt som går längre än detta organs egen tolkning av

regelverket (EU-förordningen, en på EU-nivå införd genomförandeförordning eller den författningsreglering som föreslås i den remitterade promemorian). I det fortsatta lagstiftningsärendet bör därför klargöras om DIGG:s uttalanden i förteckningen innefattar ett överklagbart förvaltningsbeslut där DIGG tar ställning till en sakfråga på sätt som uppfattats som bindande eller får karaktären av åläggande (se t.ex. RÅ 1996 ref. 43 och RÅ 2007 ref. 7). Den som finns med på förteckningen, men inte delar DIGG:s bedömning kan givetvis ha fog för att uppfatta förteckningens innehåll som ”bindande”.

Skulle den uppgiftsskyldighet som följer av förslaget till 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en gemensam digital ingång komma att innefatta uppgifter som omfattas av tystnadsplikt, vilket Advokatsamfundet utgår från inte är fallet, behöver dessutom sekretessreglering hos mottagande myndighet införas.

Övrigt

I ingressen till författningsförslaget i avsnitt 1.3 synes ett kort tillägg behövas om att ändringen endast avser bilagan till förordningen, så att förordningen i övriga delar utöver bilagan alltså blir gällande.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander